

PROGRAM ADAPTACJI DZIECI KLAS I - ych **W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 91 W KRAKOWIE.**

Pierwszoklasiści, które przekraczają po raz pierwszy próg szkoły rozpoczynają w swoim życiu nowy, niejednokrotnie trudny etap. Naszym zadaniem jest ułatwienie im wejścia w nową rolę. Aby nasze starania przyniosły zamierzone skutki, należy połączyć działania wielu środowisk: rodzinnego, szkolnego i lokalnego. Odnalezienie się w roli ucznia szkoły podstawowej, wymaga nauczania się i zdobycia wielu nowych umiejętności społecznych, poznawczych jak i emocjonalnych. Przejście z przedszkola do szkoły to dla dzieci ważna chwila w życiu. Aby dziecko jak najłagodniej przeszło ten etap powinno mieć oparcie w rodzicach, nauczycielach przedszkoli i szkół.

Program adaptacyjny dzieci klas pierwszych ma za zadanie pomóc w tym przełomowym momencie życia. Program ten określa system wzajemnych oddziaływań pedagogicznych oraz organizacyjnych przedszkola, szkoły i rodziny w celu stworzenia lepszego startu przedszkolaka do środowiska szkolnego. Adaptacja bowiem to proces uzyskiwania równowagi między potrzebami dziecka, jego domem rodzinnym a otoczeniem. Oddziaływanie szkoły musi być nastawione zarówno na dzieci jak i na ich rodziców. Głównym celem jest ułatwienie, nowo przyjętym do szkoły, startu poprzez wspomaganie i ukierunkowanie rozwoju dziecka w aspekcie społecznym zgodnie z jego możliwościami rozwojowymi. Ważną rolę pełni postawa wychowawcy wobec dziecka przychodzącego do szkoły. Swoim zachowaniem, słowami, mimiką, gestami powinien wzbudzać zaufanie dziecka – przyszłego ucznia, zainteresować go, a przede wszystkim zaspokoić potrzebę poczucia bezpieczeństwa. Dziecko oczekuje, aby poświęć mu czas i uwagę, zwłaszcza w sytuacjach niepewnych. A do takich ważnych i jednocześnie trudnych chwil należą pierwsze dni w szkole czy przedszkolu.

Cele ogólne:

- Wspieranie dziecka oraz jego rodziców w nowej sytuacji.
- Stworzenie atmosfery poczucia bezpieczeństwa, wspólnej dobrej zabawy oraz pozytywnego nastawienia do szkoły.
- Stworzenie możliwości bliższego poznania placówki szkolnej oraz jej oferty edukacyjno – wychowawczej i opiekuńczej.
- Zapewnienie dzieciom lepszych szans edukacyjnych poprzez wspieranie ich ciekawości, aktywności i samodzielności,
- Włączenie rodziców do wspólnego procesu wychowawczego oraz czynnego udziału w życiu szkoły i klasy.
- Współpraca z przedszkolami dążąca do zbudowania pomostu pomiędzy doświadczeniami przedszkolnymi i szkolnymi.
- Dostosowanie do potrzeb dzieci sześciolletnich warunków lokalowych oraz ulepszenie i poszerzenie bazy dydaktycznej.

Cele pośrednie:

- Ukazanie rodzicom potrzeb emocjonalnych dzieci.
- Ułatwienie startu szkolnego dzieciom i ich rodzicom.
- Obniżenie lęku dziecka przed rozstaniem z rodzicami.
- Skrócenie czasu adaptacji dziecka w szkole.
- Nawiązanie relacji z rodzicami.
- Integracja szkoły ze środowiskiem przedszkolnym dzieci.
- Wymiana doświadczeń pomiędzy nauczycielami placówek.

Cele szczegółowe:***Dziecko:***

- poznaje nauczycieli uczących w szkole,
- wie, do kogo należy zwrócić się w trudnych sytuacjach,
- potrafi samodzielnie poruszać się po ustalonym obszarze szkoły,
- uczestniczy w zajęciach wyrównujących szanse edukacyjne: dydaktyczno-wyrównawczych, rewalidacyjnych oraz rozwijających twórcze myślenie i zainteresowania,
- korzysta z pomocy pedagoga, psychologa, pielęgniarki,
- chętnie bierze udział w zajęciach szkolnych (informatyka, zajęcia biblioteczne, turnieje, przedstawienia itp.),
- uczestniczy w konkursach na terenie szkoły,
- korzysta z nowoczesnych środków dydaktycznych,
- korzysta z zajęć opiekuńczych świetlicy, z biblioteki szkolnej oraz obiadów ze szkolnej kuchni,
- współdziała w zespole (dzieci przedszkolne i szkolne),
- w miarę samodzielnie radzi sobie w sytuacjach życiowych i próbuje przewidywać skutki swoich zachowań,
- właściwie zachowuje się wobec dorosłych i grupy rówieśniczej,
- przestrzega przyjętych zasad,
- szanuje cudzą odrębność i jest tolerancyjny,
- nabywa poczucia własnej wartości,
- nie boi się nowych sytuacji.

Nauczyciel:

- zna metody pracy nauczyciela w grupie przedszkolnej,
- ściśle współpracuje z nauczycielem przedszkola (wspólna wymiana spostrzeżeń),
- zna rodziców swoich wychowanków i współpracuje z nimi w procesie adaptacyjnym i wychowawczym.

Rodzie:

- zna ofertę edukacyjną i opiekuńczą szkoły,
- zna pracowników szkoły i warunki lokalowe,
- nawiązuje dobre relacje z nauczycielem oraz innymi rodzicami ułatwiające współpracę,
- przekazuje arkusz z informacjami o dziecku nauczyciela z przedszkola nauczycielowi ze szkoły.

Plan działań w ramach programu adaptacyjnego

Lp.	Działania sprzyjające realizacji treści programu adaptacyjnego	Termin realizacji	Odpowiedzialni
1	Opracowanie i realizacja planu współpracy z przedszkolami. - wizyty przedszkolaków w szkole - zwiedzanie szkoły - udział w zajęciach otwartych, uroczystościach, przedstawieniach, turniejach sportowych itp.	cały rok szkolny	wychowawcy klas
2	Zapoznanie rodziców z organizacją szkoły: - zorganizowanie „Dni otwartych”: zapoznanie z ramowym rozkładem dnia, poinformowanie o formach pracy z dzieckiem, pakietem podręczników itp. - zwiedzanie szkoły w celu poznania jej zaplecza: klas, sal do zajęć ruchowych, biblioteki, świetlicy, pracowni komputerowej, łazienek, szatni, jadalni. - udział rodziców wraz z dziećmi w imprezach organizowanych na terenie klasy i szkoły np.: Ślubowaniu, balu karnawałowym, Wigilii, Dniu Babci i Dziadka, Dniu Rodziny - prowadzenie nowoczesnej strony internetowej szkoły	marzec kwiecień cały rok szkolny cały rok szkolny	wychowawcy, nauczyciele
3	Przygotowanie szkoły do przyjęcia dzieci: - zakup potrzebnego sprzętu i pomocy dydaktycznych - umożliwienie każdemu uczniowi pozostawianie podręczników i przyborów szkolnych w sali lekcyjnej - zorganizowanie kącików zabaw - ustawienie ławek umożliwiające indywidualny kontakt z uczniem	styczeń- czerwiec	dyrekcja, wychowawcy,

4	<p>Działania szkoły w celu zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydzielenie części szkoły tylko dla dzieci młodszych - osobne szatnie dla uczniów klas młodszych - osobne korzystanie ze stołówki pod opieką wychowawcy świetlicy - dyżury nauczycieli na korytarzach - monitorowanie korytarzy, szatni, wejścia do szkoły 	cały rok szkolny	dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele
5	<p>Działania nauczycieli sprzyjające realizacji programu adaptacyjnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca z nauczycielami przedszkola - szkolenia merytoryczne przygotowujące do pracy z sześciolatkami - diagnoza dojrzałości szkolnej dziecka u progu klasy pierwszej - prowadzenie zajęć pozalekcyjnych wyrównujących szanse edukacyjne oraz rozwijających zainteresowania i uzdolnienia - organizacja spotkań informacyjnych z rodzicami - dostarczanie rodzicom swych uczniów wiedzy na temat prawidłowości rozwojowych, nowoczesnych środków i technik uczenia się dzieci, także z zastosowaniem najnowszych technologii, metod wychowawczych, w tym rozwijania i wzmacniania samokontroli, budowania kompetencji dziecka (np. komunikacyjnych, informatycznych), wzmacniania u dziecka poczucia własnej wartości i własnej skuteczności, - uświadamiania rodzicom zagrożeń współczesności (np. mass-media), aby ich oddziaływania wychowawcze stawały się bardziej efektywne i przynoszące im samym poczucie zadowolenia. - zapoznanie dzieci i rodziców z organizacją pracy szkoły, ze statutem szkoły, wewnętrznymi regulaminami - integracja zespołu klasowego poprzez ćwiczenia, zabawy, wycieczki, wspólne świętowanie - stała współpraca z pedagogiem szkolnym, psychologiem, poradniami pedagogicznymi. 	cały rok szkolny	dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog

Podsumowanie

Gotowość szkolna dziecka idącego do klasy pierwszej jest rezultatem wspólnych, nakładających się na siebie przez wiele lat oddziaływań środowiska rodzinnego, sąsiedzkiego i przedszkolnego, a później szkolnego. Pomimo odmiennej natury funkcji i zadań tych tak różnych środowisk, celem nadrzędnym rodziny (rodziców) i instytucji (przedszkola i szkoły) zawsze jest dobro dziecka, tak w aspekcie wychowawczym, jak i edukacyjnym. Dobro dziecka musi być rozumiane podwójnie: aktualnie czyli „tu i teraz” jako jego dobre samopoczucie i w dalszej perspektywie – jako jego pomyślny rozwój.

Aktywna współpraca szkoły (dyrekcji, nauczycieli, różnych specjalistów) i rodziców pozwala na stałe i systematyczne monitorowanie rozwoju nowo przyjętych uczniów - trafną ocenę jego dokonań, ale i wychwytywanie na czas sygnałów niepokojących, wreszcie umożliwia wspieranie, gdy trzeba i udzielanie fachowej pomocy. Przynosi wymierne korzyści w postaci zadowolenia dziecka z realizowania przez nie nowej roli – ucznia, zadowolenia rodziców z tego, że dziecko dobrze sobie radzi i czyni postępy, wreszcie zadowolenia nauczycieli z efektów swojej pracy, radości dzieci i uznania ze strony ich rodziców.